

LBRIS

We know
books

SUSANNE OROSZ

Întrebările copilăriei

EXISTĂ

ÎN DEȘERT?

povești despre apă pentru minți curioase

ILUSTRĂȚII: MEIKE TÖPPERWIEN

TRADUCĂTOR: ANDREEA ILEANA POP

București, 2023

Cuprins

Ce se întâmplă în seră

Câtă apă este în corpul nostru? 13

Sara și umbrela roșie

Cum se desfășoară circuitul apei în natură? 20

O vizită la bunica

De ce se produc inundații? 26

Ziua cea mare a lui Abdi

Ce este o strângere de fonduri? 34

Protectorii părului

Cum ajunge plasticul în mare? 42

Leon la piscină

De ce te doare când te arunci în apă pe burtă? 48

O băiță pentru Emil

Ce se întâmplă într-o uzină de alimentare cu apă? 56

Lucia nu plânge niciodată!

De ce sunt lacrimile sărate? 62

Un palat de zăpadă pentru Elsa

Cum se formează zăpada? 69

Excursie cu pluta în Haiti

Cine sunt, de fapt, plutașii? 76

Oferte de schimb

Ce este apa virtuală? 83

Prințul Broscoi

Cum se forează o fântână? 90

E destul de fierbinte pe-aici!

Există apă în deșert? 95

Ceva foarte colorat

Cum funcționează toaletele? 102

Înoată ca un căluț-de-mare, scufundă-te ca un pește!

Cum se scufundă peștii? 109

Construim un baraj

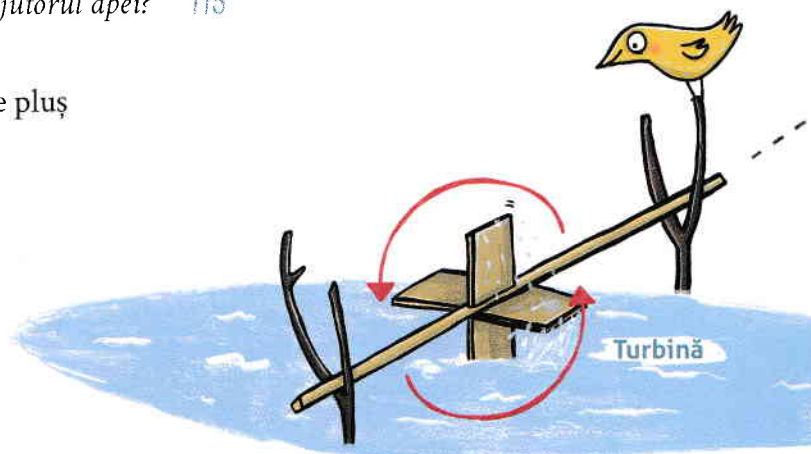
Cum se produce curentul electric cu ajutorul apei? 115

Un nume pentru fiecare animal de pluș

Ce se întâmplă la un botez? 122

Elefantul și ochiul de apă

Cui aparține apa? 128

Ce se întâmplă în seră

Câtă apă este în corpul nostru?

În această zi de luni este atât de cald încât Caro și Rick beau câte o gură de apă atunci când ajung în sala de clasă, în care predomină culoarea verde.

— În zilele călduroase este foarte important să beți suficientă apă! spune Simon, profesorul lor.

Toți copiii se așază pe jos și își scot sticlele cu apă din rucsac. Pe sticla lui Caro este desenată o roșie. Roșiile sunt legumele ei preferate. De aceea, ea nu a cultivat cartofi și morcovi ca alți copii, ci roșii.

— Sunt sigură că au crescut deja atât de mari! spune Caro, formând un cerc cu degetul mare și arătător.

— Și sigur s-au copt și sunt suculente! spune Rick zâmbind.

El bea apă cu înghițituri mari și apoi pune capacul la sticlă.

— Eu am terminat. Tu ești gata?

Caro și Rick o pornesc spre sere. Trec pe lângă parcelele cu legume și pe lângă magazia de scule și ajung la sere.

În cele mai multe seze cresc dovlecei și castraveți, iar în cea mai mică sunt cultivate roșii. Plantele s-au înălțat deja până la acoperișul de sticlă.

Dar, vai! De ce arată așa? Toate tulpinile atârnă moi, iar frunzele sunt ofilite și chircite. Și nu s-a copt nici măcar o roșie.

— Plantele au nevoie de apă! spune Rick îndată ce observă toate acestea.

— Și cât mai curând! adaugă Caro.

Amândoi ies afară în grabă și se duc cu stropitorile la butoiul cu apă de ploaie. Când plouă, acolo este colectată apa, iar copiii o pot folosi pentru a uda plantele.

— Dar ce s-a întâmplat cu apa?

Caro se uită în butoi. Nu există nici măcar o picătură de apă în el.

— Probabil că s-a evaporat toată!

— Nu, de fapt, s-a scurs, spune Rick, băgându-și degetul printr-o gaură din peretele butoiului.

Caro privește mirată.

— Și acum, de unde putem să luăm apă?

Rick are o idee.

— Există un robinet în clasă. Ne putem umple stropitorile de acolo.

O clipă mai târziu, Rick deschide robinetul și din el începe să curgă apă proaspătă.

— Vai, dar ce grea e!

Caro ridică cu greu stropitoarea plină cu apă. Însă, după câțiva pași, trebuie să o lase jos pentru că o dor brațele de la cărat.

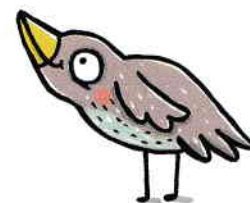
— Haide! Plantele noastre se usucă.

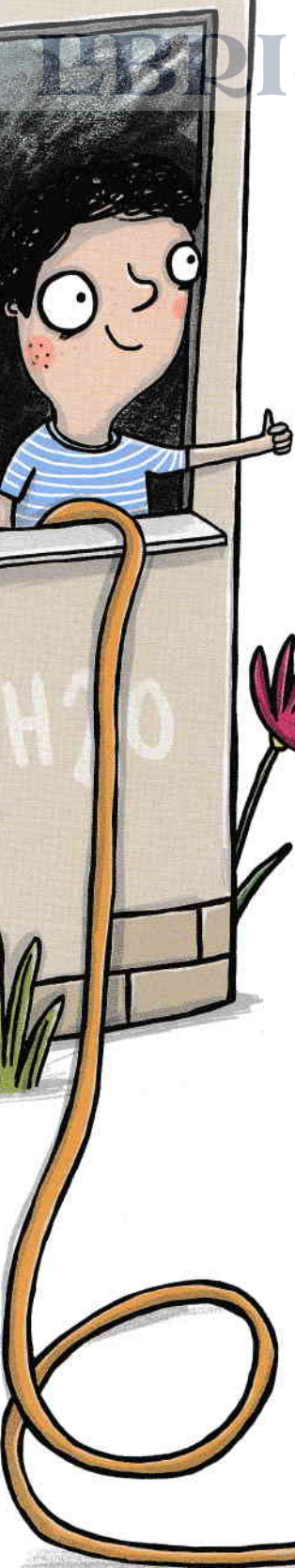
Rick își târăște stropitoarea cu apă pe lângă Caro. *Pleosc! pleosc! pleosc!* face apa în stropitoare, pentru că genunchii lui se lovesc de ea când merge.

- Pfiu! găfâie Rick. Haide mai bine să le cărăm împreună, pe rând!
Transpirați și abia respirând, ajung la seră și toarnă apa la roșii.
Și apoi fuga-fuguța înapoi la robinet.
- Este atât de cald! Rick geme și se lasă jos pe iarbă. Am nevoie de o pauză!
— Pauză de băut apă?
Caro umple sticla cu apă și Rick deschide gura.
- Acum eu sunt roșia, se amuză Rick.
Caro îi toarnă apă în gură lui Rick și chicotește.
- Oricum, fața ta chiar are culoarea roșiei!
Rick înghite și pufnește.
- Ce faceți acolo? întreabă Simon în timp ce își pune sticla de apă sub robinet.
- Udăm roșiile! răspunde Caro.

Apoi îi povestește lui Simon despre gaura din butoiul în care se colectează apă de ploaie și că a fost nevoie ca ea și Rick să care de la robinet la seră toată apa necesară pentru udat.

— Este mult prea obositor pe această căldură, spune Simon. Vă voi conecta un furtun. Uite, bea și tu o înghițitură!

Simon îi întinde sticla de apă lui Caro.

— De ce trebuie să bem atât de multă apă astăzi? vrea ea să știe.

Simon arată spre părul transpirat al lui Caro.

— Iată de ce. Când îți este foarte cald, corpul tău vrea să se răcorească. Și face asta prin transpirație. Transpirația răcorește pielea. Transpirația este, pur și simplu, apă care iese din corp prin pori. Când transpiri mult, corpul tău pierde multă apă.

Caro își trece ambele mâini prin păr. Chiar așa este: palmele ei sunt complet ude.

— Pierzi cel puțin un litru de apă pe zi, chiar dacă nu faci mișcare sau chiar dacă nu este cald. Dacă vrei să te menții sănătos, trebuie să te asiguri că organismul tău primește suficientă apă proaspătă. La fel ca vrejurile tale cu roșii. Ele se usucă dacă nu le uzi.

Simon ia rola de furtun din clasă. Caro îl desfășoară în timp ce Rick trage furtunul spre seră.

— Apa este cel mai important material de construcție din care este făcut corpul tău. Oamenii sunt alcătuiți în mare parte din apă: aceasta se află în celulele noastre, în organe și, desigur, în sângele nostru. Pentru ca apa să curgă așa cum trebuie prin corp, trebuie să te hidratezi.

Simon montează capătul furtunului la robinet.

— Este important ca sângele meu să curgă? vrea să știe Caro.

— Sigur că da! De exemplu, atunci când mănânci roșii, corpul tău își ia substanțe nutritive – vitamine, minerale, potasiu și apă. Stomacul și intestinele tale digeră nutrienții și îi eliberează în sânge. Sângele le transportă prin vene oriunde este nevoie de aceștia: în mușchi, pentru atunci când ai nevoie să ridici stropitoarea; în creier, pentru atunci când gândești, de exemplu, de unde să iei apă când butoiul este gol. Venele funcționează ca un furtun de apă. Cu cât este mai multă apă înăuntru, cu atât sângele tău poate curge mai bine pentru a transporta nutrienții.

— Acuuuum!

Rick se află lângă seră și face cu mâna. Caro deschide robinetul și *țâști*, apa începe să curgă.

Apa țâșnește din duza din capătul furtunului, pe care Rick îl îndreaptă acolo unde este nevoie de apă: spre vrejurile cu roșii.

— Își vor reveni plantele noastre? vrea să știe Caro.

— Bineînțeles! Simon pune mâna pe umărul fetei. Dacă roșiile primesc suficientă apă în fiecare zi, rămân sănătoase. La fel este și cu oamenii.

Caro urmărește cum apa care iese din furtun se infiltrează în pământ la rădăcina roșiilor.

— Și cum beau ele, dacă nu au gură?

Simon se așază lângă ea pe pământ.

— Plantele absorb apa prin rădăcini. Înăuntru, ele au un fel de conducte, la fel ca venele noastre. Apa urcă prin ele și alimentează frunzele, florile și fructele cu substanțe nutritive.

— La fel ca în cazul oamenilor, afirmă Caro.

Simon dă din cap.

— Toți oamenii, toate animalele și plantele au nevoie de apă. Fără apă nu pot trăi. De aceea, este foarte important ca apa noastră să rămână întotdeauna curată. Dacă în apă ajung deșeuri gazoase, sau benzină, sau prea mult îngrășământ chimic, atunci apa devine otrăvitoare. Dacă o vom bea, ne vom îmbolnăvi. Cred că am udat suficient!

Rick oprește furtunul. În jurul vrejurilor cu roșii sunt acum bălți mari. Tulpinile li s-au îndreptat din nou, iar frunzele sunt iarăși netede.

— Ia privește acolo! spune Rick, dând o frunză într-o parte.

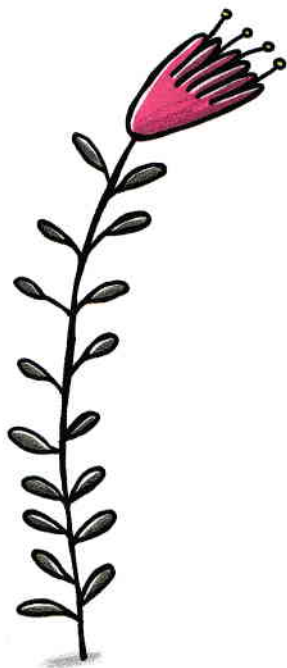
În spatele frunzei se ascund două roșii mici coapte, care atârnă de o codiță. Rick le culege și îi oferă una lui Caro.

— Mmm! Are gust dulce. Și e succulentă. Dar tu de ce nu o mănânci pe a ta? o întreabă Rick pe Caro.

— Pentru că vreau s-o pun pe a mea în gaura din butoiul pentru apă de ploaie. Așa nu o să se mai scurgă apa din el.

— Mănâncă-ți roșia! spune Simon zâmbind amuzat. Nu poți acoperi gaura cu o roșie. Trebuie să o astupăm cu ajutorul unui aparat de sudură. Vreți să mă ajutați?

Sara și umbrela roșie

Cum se desfășoară circuitul apei în natură?

Ploaie, ploaie, nimic altceva decât ploaie. Picăturile de ploaie tropăie pe acoperișul sălii în care se ia micul-dejun la hotel și apoi se scurg în fire subțiri pe fereastra verandei. Sara își sprijină bărbia cu ambele mâini. În mod ironic, tocmai în vacanță vremea este atât de urâtă. Ea ar fi vrut să înoate în lac cu mama ei și să meargă la o plimbare cu barca. De două zile cerul este plin de nori denși, din care plouă neîncetat. Sara amestecă cu pensula în paharul cu apă.

— Haide, pictează ceva! spune mama.

Dar ce se întâmplă? Sara este atât de plictisită încât nu-i trece prin cap absolut nimic ce ar putea să picteze.

Mama nu consideră că vremea este rea.

— În sfârșit, e cu adevărat relaxant, oftează ea și se ghemuiește în pat cu o carte în mână.

Sara ține pensula udă deasupra hârtiei. Picăturile de apă fac culorile să se prelingă, să se dizolve și în curând tot ce a mai rămas din copaci și din casă este doar o baltă maro. Oare ploaia înmoaie totul și afară? Poate că și copacii, și hotelul, și mașinile din parcare sunt palide și neclare, la fel ca în pictura Sarei.

Poate că ar fi mai bine să arunce o privire.